

Lineární programování 3

Optimální rozvoz

2 betonárny X, Y s kapacitami 14 a 6 aut/den zásobují tři staveniště 1, 2, 3 s potřebou 8, 5 a 7 aut/den. Tabulka udává vzdálenosti mezi jednotlivými staveništi a betonárnami v km, údaje v závorce jsou kapacity betonáren, resp. potřeby stavenišť (počet aut/den).

		Stavba (potřeba aut/den)		
		1 (8)	2 (5)	3 (7)
Betonárna (kapacita)	X (14)	15	7	16
	Y (6)	8	4	8

Cílem je najít optimální rozvozní plán betonu.

Řešení. Zadání přeformulujeme jako úlohu lineárního programování.

$$\begin{aligned} \min \quad & 15x_1 + 7x_2 + 16x_3 + 8y_1 + 4y_2 + 8y_3 \\ & x_1 + x_2 + x_3 = 14 \\ & y_1 + y_2 + y_3 = 6 \\ & x_1 + y_1 = 8 \\ & x_2 + y_2 = 5 \\ & x_3 + y_3 = 7 \\ & x_1 \geq 0, x_2 \geq 0, x_3 \geq 0, y_1 \geq 0, y_2 \geq 0, y_3 \geq 0. \end{aligned}$$

Maticový zápis:

1	1	1	0	0	0	14
0	0	0	1	1	1	6
1	0	0	1	0	0	8
0	1	0	0	1	0	5
0	0	1	0	0	1	7

Prerovnáme řádky, vynecháme poslední závislý:

1	1	1	0	0	0	14
0	1	0	0	1	0	5
0	0	1	0	0	1	7
0	0	0	1	1	1	6
1	0	0	1	0	0	8

1	1	1	0	0	0	14
0	1	0	0	1	0	5
0	0	1	0	0	1	7
0	0	0	1	1	1	6

Hledáme výchozí PBR; zkusíme bázi $\{x_1, x_2, x_3, y_1\}$:

-15	-7	-16	-8	-4	-8	0
1	0	0	0	-1	-1	2
0	1	0	0	1	0	5
0	0	1	0	0	1	7
0	0	0	1	1	1	6

Vynulujeme relativní ceny bazických proměnných:

0	0	0	0	-4	1	225
1	0	0	0	-1	-1	2
0	1	0	0	1	0	5
0	0	1	0	0	1	7
0	0	0	1	1	1	6

Do báze jde y_3 , z báze ven jde y_1 :

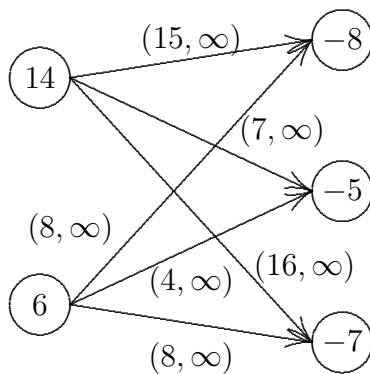
0	0	0	-1	-5	0	219
1	0	0	1	0	0	8
0	1	0	0	1	0	5
0	0	1	-1	-1	0	1
0	0	0	1	1	1	6

Máme optimum:

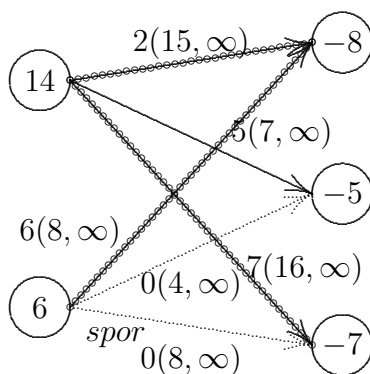
$$x_1 = 8, x_2 = 5, x_3 = 1, y_1 = 0, y_2 = 0, y_3 = 6.$$

(Zajímavost - všimněte si, že při optimálním rozvozním plánu se na nejkratší vzdálenost nic nevozí).

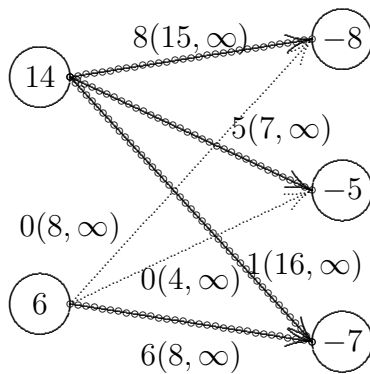
Úlohu lze také řešit jako úlohu nalezení optimálního toku v následující síti:

1. iterace:

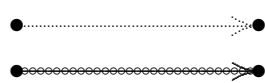
2. iterace:

Dostáváme stejné optimum:

$$x_1 = 8, x_2 = 5, x_3 = 1, y_1 = 0, y_2 = 0, y_3 = 6.$$

Značení:

hrana s nulovým tokem
hrana opory